

Examentraining vmbo-tl Engels 2022

INHOUD	pagina
Woord vooraf	4
Stappenplannen voor het maken van examens	6
Het stappenplan toegepast: meerkeuze- en open vragen	9
Het stappenplan toegepast: meerkeuze-invulvragen	14
Het stappenplan toegepast: scanning	20
Leesstrategieën en het gebruik van woordenboeken	22
De formele brief	26
Eindexamen vmbo-kb 2016 (zonder uitwerkingen)	32
Eindexamen vmbo-tl 2018	57
Herexamen vmbo-tl 2018	94
Eindexamen vmbo-tl 2019	130
Herexamen vmbo-tl 2019	164
Eindexamen vmbo-tl 2021 (zonder uitwerkingen)	198
Uitwerkingen eindexamen vmbo-tl 2018	224
Uitwerkingen herexamen vmbo-tl 2018	236
Uitwerkingen eindexamen vmbo-tl 2019	248
Uitwerkingen herexamen vmbo-tl 2019	260
Schrijfopdrachten.	274
Internetopdrachten	276
Veelgebruikte formuleringen in meerkeuzevragen	279
Structuurwoorden	281
Scoresleutels	285

Robots bring sunshine to the elderly

1 At the Shintomi care home, 40 elderly people
gather in the main hall to watch a double act by
robots. The little straight man, Palro, has just led
everyone in a dance. Pepper, the taller funny guy,
5 is making old ladies cackle by trying, and failing,
to guess their ages. These humanoids are using
artificial intelligence to soothe, stimulate and
entertain the old.

2 The robotic revolution has happened because
10 of the convergence of two forces; robot technology
and human ageing. By 2050, 27 percent of the UK
population is expected to be 65 or older; in Japan,
with a shrinking population, the proportion will be
36.4 per cent.

3 15 A year ago the Japanese government unveiled its 'new strategy for
robots', which aims to quadruple the size of the industry. Few sectors
offer greater opportunity than that of elderly care. There is the Honda
Walking Assist Device, a lightweight apparatus of belt and leg braces
buckled to a stroke patient who would hobble awkwardly with a stick but
20 now manages a steady walk.

4 Some of the most useful technology is aimed not at the home's
patients but at its staff. Many of those who care for the elderly are afflicted
by back injuries, from the effort of repeatedly lifting and lowering immobile
patients. An exo-suit relieves this burden. Powered by compressed air, it
25 adds 30kg to the amount that a user can lift. Similar devices are being
used by construction workers and airport baggage handlers to reduce the
burden of their loads. Elderly workers are taking part in trials to see if
such devices can extend their working lives.

5 Then there are the humanoid robots. "Some people with dementia like
30 talking to people," Tomiko Kuge, of Fujisoft, which makes Palro, said.
"They feel self-conscious because they fear that they're repeating
themselves or not making sense. Sometimes they get angry with their
carers, but a robot soothes them and they can talk to it easily."

6 A robot like Palro costs about £4,000, but is available to rent for £180
35 a month. About 300 are at work, mostly in care homes but some as
receptionists in banks.

The Times, 2016

- 1p 35 What is the function of paragraph 2?
- A to explain why the scene described in paragraph 1 is typical for Japan
 - B to mention the causes leading to the scene described in paragraph 1
 - C to stress that the scene described in paragraph 1 is still a long way off

- 2p 36 Geef van de volgende beweringen over robots aan of deze overeenkomen met de inhoud van de tekst.
Omcirkel achter elk nummer 'wel' of 'niet' in de uitwerkbijlage.
- 1 Ze zijn vaak zo onhandig dat mensen ze lachwekkend vinden.
 - 2 Men is erin geslaagd ze even soepel te laten lopen als een mens.
 - 3 Ze kunnen bijdragen aan het voorkomen van arbeidsongeschiktheid.
 - 4 Men heeft ze geprogrammeerd om mensen geen kwaad te kunnen doen.
- 1p 37 Why is Palro suitable for working with people with dementia, according to paragraphs 5 and 6?
- A He behaves as if he believes them.
 - B He can be hired for a reasonable price.
 - C He has a calming effect on them.
 - D He is very creative and intelligent.
- 1p 38 'Robots bring sunshine to the elderly' (titel)
 → Welke zin uit de tekst heeft dezelfde betekenis?
Citeer (= schrijf over uit de tekst) de eerste twee woorden van deze zin.

Woordkennis

Tekst 9

In de woordenlijst is onderscheid gemaakt tussen belangrijke woorden waarvan het nuttig is ze te kennen, en minder belangrijke woorden. De minder belangrijke zijn schuin gedrukt. De nummers verwijzen naar de betreffende alinea's.

1	<i>to cackle</i> humanoid artificial to soothe	<i>kakelen; (hier:) giechelen</i> robot die op een mens lijkt kunstmatig geruststellen, kalmeren
2	<i>convergence</i> to shrink	(hier:) <i>samengaan, samenkomen</i> krimpen
3	to unveil <i>to quadruple</i> to buckle to stroke to hobble awkwardly	onthullen <i>verviervoudigen</i> vastgespen beroerte strompelen
4	<i>afflicted by</i> back injury	<i>behept zijn met, lijdend aan</i> rugaandoening

De zin na de in te vullen plek is geen vervolg op de zin ervoor. Het gaat om verschillende vaststellingen die los van elkaar staan. Zie C.

- 33 D** is juist. Dit antwoord komt overeen met alinea 4. Ook originele en vindingrijke denkers ontbreekt het soms aan organisatievaardigheden, zoals Albert Einstein, een groot wetenschapper, en Roald Dahl, een beroemd schrijver (zie r. 30-31). Daarvan getuigen hun rommelige bureaus (r. 30: *messy desk*).
- ⊗ A is niet juist. Volgens de tekst kan een rommelig bureau juist helpen om tot meer creativiteit of betere probleemoplossingen te komen (r. 30-32: *having a messy desk can actually foster more creativity and better problem solving*).
 - ⊗ B is niet juist. Het gaat hier niet over geestelijk verwarde (*disordered*) personen.
 - ⊗ C is niet juist. De tekst zegt niet dat mensen die chaotischer zijn ook productiever zijn dan ordelijke (*tidy*) mensen. Wel wordt gezegd dat ze doorgaans vindingrijker zijn en beter in het oplossen van problemen.
- 34 A** is juist. Hij neemt zijn tekortkomingen niet al te serieus. Dat kun je afleiden uit de grapjes die hij erover maakt, zoals aan het eind van alinea 2 (r. 13-15) en alinea 5 (r. 34-37). Bovendien voelt hij zich gesteund door de wetenschap (r. 33: *I have some science to back up ...*) mocht hij weer eens de verjaardag van vrouw vergeten.
- ⊗ B is niet juist. Tony kent z'n tekortkomingen en doet daar op objectieve manier en grappige manier verslag van. Uit niets blijkt dat hij is geïrriteerd (*annoyed*).
 - ⊗ C is niet juist. Tony zegt dat chaotisch gedrag vaak samengaat met creativiteit, maar uit de tekst kun je niet opmaken dat hij het een teken van genialiteit vindt.
 - ⊗ D is niet juist. Uit de tekst blijkt niet dat hij zich zorgen maakt over z'n carrière.

Tekst 9 Robots bring sunshine to the elderly

- 35 B** is juist. In alinea 1 lees je hoe robots worden ingezet in de ouderenzorg. In alinea 2 staat hoe dat zo gekomen is en dat twee ontwikkelingen samenkomen: de voortschrijdende robottechnologie en de sterke toename van het aantal ouderen.
- ⊗ A is niet juist. De situatie in alinea 1 is niet kenmerkend voor Japan. Alinea 2 geeft aan dat in het Verenigd Koninkrijk dezelfde problematiek speelt.
 - ⊗ C is niet juist. Op steeds meer terreinen wordt gebruik gemaakt van robots. Japan is weliswaar koploper, maar andere landen zullen volgen.
- 36** Het goede antwoord is:
- 1) Niet. In de tekst staat niet dat de robots lachwekkend worden gevonden, omdat ze onhandig zouden zijn. Wel moeten sommige oudere dames soms giechelen (r. 5: *cackle*) als robot Pepper er niet in slaagt hun leeftijd te raden.
 - 2) Niet. Robot Palro mag de bejaarden dan verleiden tot een dansje (zie r. 3-4), maar over de lenigheid van de robots wordt niets gezegd.
 - 3) Wel. Een robotpak (*exo-suit*) kan bijdragen aan het tegengaan van arbeidsongeschiktheid (zie r. 22-24) als gevolg van het tillen van zorgbehoeftigen.

4) Niet. De robots maken gebruik van kunstmatige intelligentie, maar er staat niets over het programmeren ervan om mensen geen kwaad te kunnen doen.
Punten: Bij vier goed 2 punten, bij drie goed 1 punt, bij twee of geen goed 0 punten.

- 37 C is juist. In alinea 5 lees je dat Palro mensen met dementie gerust kan stellen, ze voelen zich bij hem op hun gemak en begrepen (r. 33: *a robot soothes them and they can talk to it easily*).
- ⊖ A is niet juist. Een robot heeft geen mening over wat er gezegd en gedaan wordt. Daarom voelen de bejaarden zich bij hem ook meer op hun gemak.
 - ⊖ B is niet juist. Dat Palro voor een redelijke prijs gehuurd kan worden, zegt nog niets over de geschiktheid om te werken met demente bejaarden.
 - ⊖ D is niet juist. Het robotje kan best intelligent zijn – dat is een kwestie van programmeren –, maar over creativiteit wordt niets gezegd. Dat gaat ook een flinke stap verder.

38 Het goede antwoord is:

- *These humanoids* (alinea 1).

Toelichting: In de titel staat dat de robots vreugde en vrolijkheid (*sunshine*) brengen bij de bejaarden. In de laatste zin van alinea 1 staat hetzelfde. Daar lees je dat ze ouderen gerust stellen (*soothe*), aanmoedigen (*stimulate*) en vermaken (*entertain*).

Punten: Een uitgebreider citaat is ook goed als deze woorden erin voorkomen.

Tekst 10 Parenting: an ancient art

39 Het goede antwoord is:

- 1) Wel. In de jager- en verzamelaargemeenschappen waren, naast de ouders, ook anderen betrokken bij de opvoeding van kinderen (r. 14-17: *... ancient communities relied on extended families to look after their children or ... 'people beyond mum and dad who also love the child'*).
- 2) Niet. In de tekst wordt weliswaar gezegd dat ouders in primitieve leefgemeenschappen in het algemeen beter zorgden voor hun kinderen (r. 4-5: *Early societies had better ideas about being a parent than many 21st century families*), maar niet dat ze beter zorgden voor baby's en peuters dan voor grotere kinderen.
- 3) Niet. De hedendaagse experts zijn het niet eens met professor Narvaez. In de tekst wordt dit gezegd in de volgende bewoordingen: de bevindingen zijn in strijd met de huidige adviezen van opvoedgoeroes (r. 26-27: *The findings ... run counter to current advice from parenting gurus*).
- 4) Niet. Professor Narvaez wijst erop dat uit onderzoeken blijkt dat het welzijn van Amerikaanse kinderen in de afgelopen vijftig jaar achteruit is gegaan.